Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenheten
Caroline Agrell

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-05-11

HSN 2026-0281

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S), Christine Lorne (C), Sandra Ivanovic Rubin (MP), Jonas Lindberg (V) och Carl-Johan Schiller (KD) om ett specialistcentrum för allergi

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Talla Alkurdi (S), Christine Lorne (C), Sandra Ivanovic Rubin (MP), Jonas Lindberg (V) och Carl-Johan Schiller (KD) att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utreda ett akademiskt specialistcentrum för allergiska sjukdomar och återkomma till nämnden med erforderliga förslag.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Talla Alkurdi (S), Christine Lorne (C), Sandra Ivanovic Rubin (MP), Jonas Lindberg (V) och Carl-Johan Schiller (KD) om ett specialistcentrum för allergi

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Skrivelsen från Talla Alkurdi (S), Christine Lorne (C), Sandra Ivanovic Rubin (MP), Jonas Lindberg (V) och Carl-Johan Schiller (KD) om ett specialistcentrum för allergi anses besvarad.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utreda ett akademiskt specialistcentrum för allergiska sjukdomar inklusive astma och återkomma till nämnden med erforderliga förslag.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Cirka en tredjedel av befolkningen lever med någon form av allergisjukdom, vilket medför behov av såväl basal som specialiserad allergivård. Samtidigt råder det brist på specialistläkare inom allergologi, vilket påverkar tillgängligheten till den specialiserade vården.

Bristen på specialistläkare inom allergologi är ett nationellt problem. Regeringen har därför gett Socialstyrelsen och Livsmedelsverket i uppdrag att ta fram förslag till en nationell strategi inom allergiområdet. Strategin ska bland annat syfta till att stärka det förebyggande arbetet och säkerställa kompetensförsörjningen inom allergivården.

Regionen har under de senaste åren genomfört förändringar inom den specialiserade allergivården, se beslut fattade av hälso- och sjukvårdsnämnden den 19 december 2023 §§ 253–254 (HSN 2023-0132). Tidigare vårdval har avvecklats, och ansvaret har i huvudsak överförts till den regionägda vården vid Karolinska Universitetssjukhuset och Södersjukhuset. Syftet har varit att skapa bättre förutsättningar för en mer sammanhållen vård, stärkt kompetensförsörjning samt förbättrade möjligheter till forskning, utbildning och utveckling.

En skrivelse har inkommit med förslag om att utreda förutsättningarna för att inrätta ett akademiskt specialistcentrum (ASC) för allergiska sjukdomar i Region Stockholm, och där ta i beaktning patientperspektivet, forskningsperspektivet, utvecklingsperspektivet samt utbildningsperspektivet, liksom de ekonomiska förutsättningarna.

Överväganden
Allergiska sjukdomar är vanligt förekommande, samtidigt som tillgången till specialistkompetens inom området är begränsad. Förvaltningen gör därför bedömningen att utvecklingen inom den allergologiska vården även fortsättningsvis bör följas.

Den specialiserade allergivården i Region Stockholm har nyligen genomgått en omställning med inriktning mot en mer sammanhållen struktur och ett effektivare resursutnyttjande. Det är därför angeläget att eventuella ytterligare organisatoriska förändringar prövas i relation till denna struktur.

Vidare har ett nationellt arbete pågått med att ta fram en strategi för allergiområdet, vilket väntas ge vägledning avseende ansvarsfördelning, kompetensförsörjning och organisering av allergivården. Förslaget till nationell strategi publicerades i februari 2026.

Ett inrättande av ett akademiskt specialistcentrum för allergiska sjukdomar aktualiserar frågor om vårdens organisering, kompetensförsörjning, tillgänglighet, forskning och utbildning samt ekonomiska konsekvenser. Mot bakgrund av den begränsade tillgången till specialistläkare och vårdområdets omfattning behöver förutsättningarna analyseras samlat. Förvaltningen bedömer därför att det är lämpligt att utreda frågan, och att en sådan utredning bör omfatta såväl förutsättningar som konsekvenser, utgå från befintliga strukturer samt beakta den nationella strategin som underlag för ett eventuellt ställningstagande. Förvaltningen återkommer till nämnden med resultatet av utredningen.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-05-11